

Інтегровані (комплексні) заняття

Зміст

1. Інтегроване заняття «Літо різнобарвне»
2. Інтегроване заняття «Зимові візерунки»
3. Комплексне заняття «Зимове мереживо»
4. Комплексне заняття «Чарівна осінь»
5. Комплексне заняття «Зустріч весни»
6. Комплексне заняття «Чарівна казка зими»
7. Тематичне заняття «Чарівні мелодії зими»

Інтегроване заняття «Літо різнобарвне»

Освітня лінія Базового компоненту. Дитина у світі культури.

Вік дітей. 6р.ж

Мета.

Продовжити знайомити з пейзажним живописом.

Викликати емоційний відгук на художній образ пейзажу.

Розвивати уміння давати естетичні оцінки, виказувати судження, співвідносити за настроєм образи живопису, музики, поезії, танцю.

Виховувати у дітях почуття прекрасного, любов до природи, засобами зображувального мистецтва, музики, танцю.

Розвивати в дітях пластичність рухів, впевненість. Розвивати уміння передавати настрої музики засобами хореографії.

Матеріали та обладнання. Репродукція картин. Музичний центр, проектор. Різнокольорові хустинки, музичні інструменти, папір, гуашеві фарби, пензлі, баночки з водою.

Спеціалісти. Музичні керівники, керівник гуртка зображувальної діяльності, керівник гуртка дитячої ритміки і хореографії.

Хід заняття.

Заняття проводиться в музичній залі, де оформлена виставка репродукцій картин художників світу і дитячих робіт про літо.

Входять діти під музику (дитяча пісня про літо).

Комунікативна діяльність.

Музичний керівник. Діти, ми запросили вас до нашої музичної зали на незвичне заняття. Роззирніться будь ласка, роздивіться які картини сьогодні представлені у нашій залі, що на них зображено, пейзажі якої пори року. Роздивились? А тепер будь ласка проходите і сідайте на ваші стільчики.

Скажіть, будь ласка, яка ж пора року зображена на картинах у нашій залі?

Яка картина подобається найбільше? Чому?

В якому жанрі живопису створені ці картини? (Пейзаж)

Так діти, справді, на картинах зображено літо у жанрі пейзажу і виконані ці пейзажі аквареллю, олівцем, маслом, гуашшю, пастеллю.

Які ви знаєте особливі прикмети літа?

Які природні явища ми можемо почути і побачити влітку?(Відповіді дітей).

Чи знаєте ви прислів'я про літо?

Діти (по черзі).

Бджоли раді цвіту, люди — літу.

Коли влітку не ходив по малину, узимку вже пізно.

Садок улітку — як кожух узимку.

Кому влітку холод, тому взимку голод.

Літо запасає, а зима з'їдає.

Літо дає коріння, а осінь — насіння.

Літо зиму годує.

Готуй сани влітку, а воза взимку.

Буде літо, то буде й розмаїто, а прийде зима, то й хліба нема.

Червень тому зелениться, хто працювати не ліниться.

Як у серпні дбаємо, так зимою маємо.

Той, хто шукає у серпні холодочку, натерпиться взимку голодочку.

У серпні хліборобу три роботи: і косити, і орати, і сіяти.

Сьогодні у нас з Вами відбудеться незвичайна зустріч зі світом мистецтва. Як ви розумієте значення слова «мистецтво»? (Відповіді дітей)

Скажіть, будь ласка, а де ми з вами можемо почути музику? (Відповіді дітей)

2. Пізнавальна діяльність.

Музику можна почути в шереху листя, в співі птахів, у русі вітру, хвилі, дзюрчання струмка ...

Я, зізнаюся, не зустрічала людини, байдужої до музики. Адже музика - справжня чарівниця. Вона може передавати найрізноманітніші настрої, почуття, переживання ...

Звучить музика, з'являється фея Мистецтва.

Фея Мистецтва: Доброго дня, шановні пані та панове, дорогі діти! Я - фея казкової Країни Мистецтва. Чарівний метелик на своїх чудових крилах приніс мені звістку про те, що у вашому дитячому садку сьогодні проходить незвичайне заняття, на якому ви знайомитеся з прекрасним. Запрошую вас відправитися в незвичайну подорож по моїй казковій країні! Там живуть дивовижні танці, красива музика, чарівні фарби, які допоможуть вам відчувати, зрозуміти і полюбити мистецтво. Жителі моєї країни понад усе цінують тишу - адже з неї народжуються звуки музики, прислухайтесь ... Діти, пропоную вам прослухати музичний твір композитора Петра Ілліча Чайковського. Подумайте, якій порі року він присвячений. (Діти переглядають відеоряд у музичному супроводі).

<https://www.youtube.com/watch?v=HD-2efAIREc>

Музичний керівник. Тож якій порі року присвячена ця композиція? Так, справді, ця композиція називається "Літо".

Як ви здогадалися?

Яка ця композиція по характеру? Які почуття у вас викликає?

А цю композицію написав Антоніо Вівальді, вона має назву "Літо. Гроза".

Фея Мистецтва: Дорогі діти, це незвичайна музика, і мені здається, якщо ми зараз міцно-міцно закриємо очі, в нашому залі відбудеться чудо. Перевіримо? (Діти закривають очі, звучить музика, з'являється Фея Танцю)

Фея Мистецтва. На крилах чудесного метелика до нас завітала Фея Танцю!

Фея Танцю. Доброго дня, мої дорогі! Була гроза, пройшов дощ, земля увібрала в себе вологу. Ах, як чудово пурхати з квітки на квітку (кружляє). Шкода, що люди не вміють літати, як метелики. Але можна передати політ метелика за допомогою танцю! Адже музика творить чудеса! І зараз чарівна мелодія на своїх крилах перенесе нас на лісову галявину.

Презентація, показ слайдів супроводжується текстом.

Фея танцю. Літній ранок. Сонце повільно піднімається над лісовою галявиною і, торкаючись теплими промінчиками листя, квітів, трави, ніби говорить: «Пора прокидатись, доброго ранку!» Першими прокидаються росинки. Під променями сонця вони іскряться, блищать, немов дорогоцінне каміння. Своїм блиском росинки розбудили квіти. Вони повільно потягнулися, випрямили стебла і розкрили пелюстки назустріч ранковому сонцю.

3. Перетворювальна діяльність

Фея танцю. Пропоную дівчатам уявити себе різнобарвними квіточками і взяти кольорові хустинки, оберіть будь ласка собі колір за бажанням, а хлопцям пропоную обрати музичний інструмент, який, на їх думку, допоможе передати настрої Літа. Під музику «Вальс квітів» запрошуємо вас, шановні діти, трохи поімпровізувати.

Фея танцю. Дякую вам, це було чудово.

Фея мистецтв. Діти, ми з вами сьогодні роздивлялись картини різних художників, переглядали надихаючі відео, а тепер пропоную вам послухати загадку і відгадати, про кого ж в ній ідеться мова.

Що то є за гість:

Ніжок має шість.

Аж чотири крильця має,
По квітках собі літає?
Не бджола, не джмелик -
Зоветься...

(Метелик)

Метелики - це найгарніші комахи. Крилаті, легкі красуні все літо прикрашають поля і луки. Метелики дуже люблять пурхати з квітки на квітку. А яких ви знаєте метеликів? (Відповіді дітей)

На екрані з'являються слайди метеликів, керівник гуртка коментує:

Це капустниця, павине око, вітрильник, адмірал, махаон, лимонниця, кропив'янка, перламутровка, Аполлон, Аврора. Ці метелики живуть в нашій країні. А на всій планеті їх набагато більше. Вони дуже різні: від маленьких, завбільшки з монету, до великих, розміром з книгу, усіх кольорів веселки.

Зобразити чарівний світ метеликів можна і фарбами.

Діти підходять до столів для малювання.

Дорогі діти, скажіть мені: у метеликів однакові крильця або різні? І щоб крильця у метеликів вийшли однаковими, пропоную вам незвичайний спосіб малювання. На одній половинці аркуша ми швидко намалюємо звичайні кольорові плями будь-якої форми. А другу половинку ми накриємо зверху і розгладимо долоньками. Цей спосіб малювання називається «монотипія».

(Показ прийому малювання)

А тепер розкриємо метелика і подивимося, що вийшло? Сталося диво!

Хочете спробувати самі? Подивимося, чи вийдуть у вас чари? Я впевнена, що вийде! (Діти виконують роботу).

Музичний керівник. Літо – чудова пора. Світові композитори, художники, поети, танцюристи передають настрій літа у музиці, картинах, віршах, танцях. Літо таке різнобарвне, що неможливо залишатись осторонь. Пропоную вам відгадати цікаві загадки про незвичну пору року.

Внебі ластівка летить,
З вітром листя шелестить,
Воду п'є лелека.
Сонце палить. Спека.
Дозріває жито.
Яка пора?
(Літо)

Що за дерево, чий цвіт
Пахне медом на весь світ?
(Липа)

Влітку – дітям насолода
Та зимова прохолода.
Влітку радо ми їмо
Найсмачніше - ...
(Ескімо)

Серед літа, мов пір'їнки,
Стиха падають сніжинки.
Під віконечком у Олі

Цвітом вкрилися ...
(Тополі)

Не гіркий і не солоний,
А солодкий і червоний.
Як же зветься цей товстун?
Здогадалися? ...

(Кавун)

Музичний керівник. Молодці, ви дуже кмітливі.

4. Контрольно-оціночна діяльність.

Діти, скажіть будь ласка, музичні твори яких композиторів ми сьогодні прослухали?
Яка композиція сподобалась найбільше? Якими засобами мистецтва можна передати настрій
Літа? Як збагатилось ваше уявлення про "мистецтво" в результаті нашої зустрічі?

Інтегроване заняття «Зимові візерунки»

Освітня лінія Базового компоненту. Дитина у світі культури.

Вік дітей. 6 р.ж

Мета. Показати синтез художнього слова, живопису. Формувати виразне мовлення. Збагачувати словник дітей. Стимулювати бажання створити свій «зимовий візерунок» за допомогою різних засобів (фарби, пастель). Формувати творчі здібності розрізняти відтінки настрою.

Розвивати уяву, естетичне виховання, образні уявлення при розгляданні картин.

Матеріали та обладнання. Репродукція картини К.Васильєва «Очікування», «Несподівана радість», фрагмент музики «Зимові мрії» П.І.Чайковського. Веремії, сніжинки, слайди, папір, клей, пензлі.

Спеціалісти. Музичні керівники, керівник гуртка зображувальної діяльності, керівник гуртка дитячої ритміки і хореографії.

Хід заняття.

1. Спілкування

Діти заходять до зали, привітання «Добрий день».

Музичний керівник. Діти, скажіть мені, будь ласка, яка зараз пора року? Який місяць? Які зимові місяці ви знаєте?

Які зимові прислів'я ви знаєте?

«Січень року початок, а зими.../середина/»

«Сонце блищить, а мороз.../тріщить/»

«Тримайсь, Хома, іде... /зима!/»

«Мороз не велик, а стоять... /не велить/»

«Вітер добрий при стозі, а злий при... /морозі/»

«Грудень рік кінчає, а зиму... /починає/»

«Зима без снігу — літо без... /хліба/»

2. Пізнавальна діяльність.

Музичний керівник. Пропоную вам звернути увагу на екран. Діти, а яку зиму ви бачите на екрані? /холодну, сурову, веселу, радісну, сніжну, морозну/

Музичний керівник. Правильно, зима буває морозною, сніжною, холодною, але буває і веселою, святковою.

А тепер, дітки, загадаю вам загадки.

На дворі горою, а в хаті водою. (Сніг)

Без рук, без голови, а вікна малює. (Мороз)

Біла морква зимою росте. (Буруля)

Плету хлівець на четверо овець,

А на п'яту – окремо. (Рукавичка)

Влітку відпочивають,

Взимку дітей катають. (Санчата)

Хоча сам не біжить,

А стояти не велить. (Мороз)

Музичний керівник. Діти, чи знаєте ви вірші про зимові візерунки?

1 Дитина.

Дід Мороз на вікна дише

На стіні картини пише.

Стріли, вежі, квіти

Небувалої краси.

2 Дитина.

Із якої казки

Він приніс нам краски
Блище іскрами листва
Засрібляться кружева.

Музичний керівник. Діти, давайте пригадаємо, як про зиму розповідається у пісні «Зимова казка».

Яку музику ви уявляли?
Якого характеру пісня?
Які почуття викликає ця пісня?
3.Перетворювальна діяльність.

А зараз я пропоную вам уявити, що вікна у нашій залі вкриті гарними зимовими візерунками, пофантазувати вам допоможе музика «Зимові візерунки» П.І.Чайковського.

Діти слухають народний симфонічний оркестр.

Вам вдалося вигадати візерунок?

А тепер, будь ласка, придумайте візерунок за допомогою рухів. Танець «Мережива».

Вихователь. Послухайте, як поетично описані візерунки на склі.

На екрані слайди.

Невидимкою бережно він являється мені

І малює візерунки на вікні.

Ось і клен, а ось і іва, ось пальма, подивись.

Як малює він красиво білою фарбою лише.

Я дивлюсь – не відірватись,

А художник рад старатись,

навіть пензлі не потрібні. (А.Бродський)

З чим порівнює поет візерунки? Пропоную роздивитись картини К.Васильєва, «Очікування», «Несподівана радість».

Яка пора року зображена на картині «Очікування»? Як ви здогадалися?

Який час дня зображено?

Тільки білою фарбою працював художник?

Які відтінки використовував художник для передачі кольору у візерунках?

Крижані візерунки не часто білі, у них відображається полум'я свічки, світло синього зимового вечора, тому є на морозних візерунках жовті, рожеві, лілові бліки.

На що схожі зимові візерунки?

А зараз ми переглянемо фрагмент «Зимові візерунки» з мультфільма «Лускунчик».

Ви сьогодні побачили різні зимові візерунки. Давайте пофантазуємо і зробимо свої власні. А допоможе нам чарівний пензлик.

Лунає музика П.І.Чайковського.

Діти розділені на дві підгрупи. У першій – малюють, у другій – складають візерунки, потім міняються місцями.

4.Оціночно контрольна діяльність.

Керівник гуртка. Які гарні роботи ви сьогодні намалювали, ви справжні митці. Чия робота вам сподобалася найбільше? Виставка робіт, милування.

Музичний керівник. Діти, музику яких композиторів ми сьогодні прослухали на занятті? Який із музичних творів вам сподобався найбільше? Які прислів'я ми з вами пригадали? Що сподобалося найбільше?

Комплексне заняття «Зимове мереживо»

Освітня лінія Базового компоненту. Дитина у світі культури.

Вік дітей. 6 р.ж.

Мета. Продовжувати знайомити з пейзажним живописом. Викликати емоційний відгук на художній образ зимового пейзажу. Збагачувати словник дітей. Учити дітей розрізняти відтінки настроїв, перемену характерів музики у композиціях.

Розвивати уміння давати естетичні оцінки, виказувати судження, співвідносити за настроєм образи живопису, музики, поезії, танцю.

Виховувати у дітях почуття прекрасного, любов до природи, засобами зображувального мистецтва, поезії.

Матеріали та обладнання. Репродукція картин: І.Вельц. «Іній»; Грабарь, «Лютнева блакить»; Жуковський. «Ліс взимку»; Крижицький. «Свіжий сніг». Папір різного формату, гуаш, пензлі, сніжинки.

Спеціалісти. Музичні керівники, керівник гуртка зображувальної діяльності, керівник гуртка дитячої ритміки і хореографії.

Хід заняття.

Музичний керівник запрошує дітей до зали. Музична зала оформлена у стилі виставки, лунає музика.

1. Спілкування.

Музичний керівник. У нашій музичній залі сьогодні знову проходить фотовиставка. Яка пора року зображена?

Відповіді дітей.

Музичний керівник. Так, це зимові пейзажі. А чи знаєте ви прислів'я про зиму? Я почну, а ви продовжіть будь ласка.

«Сонце блищить, а мороз.../тріщить/»

«Держись, Хома, іде... /зима!/»

«Мороз не велик, а стоять... /не велить/»

«Вітер добрий при стозі, а злий при... /морозі/»

«Грудень рік кінчає, а зиму... /починає/»

«Зима без снігу — літо без.../хліба/»

«Літо запасає, а зима... /з'їдає/»

2. Пізнавальна діяльність.

Музичний керівник Діти, сьогодні до нас надійшов цікавий лист (відкриває конверт). Від кого ж він? «Дітям дитячого садочка «Софія» від мешканців Африки».

«Добрий день друзі, ми мешкаємо в Африці. У нас круглий рік літо, і ми ніколи не бачили зими. Яка вона, Зима? Напишіть нам про неї, або намалюйте, будь ласка. До зустрічі.»

Музичний керівник. Діти, давайте допоможемо дізнатись мешканцям Африки, якою буває зима, що таке зима?

Ми розповімо про зиму нашими малюнками і відправимо до Африки. Домовились? Давайте поговоримо про зиму.

Назвіть зимові місяці.

Зимові дні (місяці) схожі один на одного?

Яка погода буває взимку?

Поети, художники, композитори, танцюристи передають настрій зими у віршах, музиці, малюнках, полотнах, танцях.

Керівник гуртка зображувальної діяльності. Діти, а давайте роздивимось картину «Іній», яку написав художник Іван Вельц.

Що зображено на картині? (Зимовий ліс)

Яка ця картина за настроєм? (Тиха, спокійна)

Керівник гуртка зображувальної діяльності ставить запитання дітям за картиною і пропонує прослухати вірш, який передає настрій цієї картини.

Тиша! – Шепнула біла галявина.

Тиша! – Зітхнула вся снігом, ялина.

За стовбурами молочний туман.

Охопила пухку постіль... (С.Чорний)

Музичний керівник пропонує дітям повернутись на свої місця і послухати, як про зиму розповідає музика різних композиторів.

Послухайте, як про зиму розповідає композитор Пинегин, у своїй чарівній пісні, яку назвали «Зимова казка».

Яку зиму ви уявляєте, слухаючи цю музику?

А яка музика за характером?

Які почуття викликала у вас ця пісня?

Які ви ще знаєте музичні твори про зиму? Прослухайте фрагмент музичного твору і назвіть композитора. (лунає уривок «зимовий ранок» Чайковського) Сьогодні я вам також пропоную прослухати уривок композиції Г.Свиридова, «Метіль».

Яку зиму ви уявляєте, слухаючи цю музику?

Який характер у цього музичного твору?

Музичний керівник звертає увагу дітей на музичні інструменти.

Який із цих музичних інструментів може відобразити сніг?

3. Перетворювальна діяльність.

Викликати дітей показати, як падає сніжок, на металофоні, трикутнику, дзвіночку.

Давайте з вами заспіваємо розспівку «Сніг сьогодні ішов зранку».

Музичний керівник пропонує заспівати пісню «Сніжок» муз.В.Лисенко, вихователь допомагає роздати дітям музичний інструмент.

Керівник гуртка зображувальної діяльності. А тепер, діти, я пропоную вам подивитись на картину «Лютнева блакить».

Під час розглядання картини грає «Новорічна пісенька» муз.Гладкова, «Зимова» М.Лисенко.

Діти підходять до картини і розглядають її.

Бичко В. Зима

Дорога біла стелиться,

І краю їй нема.

Сніжок мете. Метелиця.

Прийшла до нас зима.

Льодком тоненьким скована,

Спинилася ріка.

Повита тихим сном вона,

Весняних днів чека.

І ліс дріма. Безлисною

Верхівкою поник.

Над ним пісні висвистує

Лиш вітер-сніговик.

Керівник гуртка зображувальної діяльності проводить бесіду про картину.

Музичний керівник. Коли ви розглядали картину, грала радісна, весела музика. На вашу думку, чи підходить вона до цієї картини?

Керівник гуртка зображувальної діяльності. Ми розглянули дві різні за настроєм картини: одну тиху, спокійну - «Іній», іншу – радісну «Лютнева блакить».

Показ слайдів картини «Заметіль» або іншої, що зображує хуртовину.

Керівник гуртка зображувальної діяльності. Діти, а тепер подивіться, як сучасні художники зобразили заметіль і хуртовину.

Метелиця-хурделиця
замела лісок.
Як біла ковдра, стелиться
під соснами сніжок.
Стрибають прудко білочки
по соснах угорі.
Напутрилися на гілочках
поважні снігурі.
Зайчата стали білими,
ну зовсім наче сніг –
щоб в лісі не зуміли ми
відшукувати їх.

Керівник гуртка дитячої ритміки і хореографії. А композитор Марк Минков створив музичну композицію до казки «Снігова королева», в якій зобразив холодний вітер, хурделицю, а потім і чарівний танець, блискучих, ніжних сніжинок. Тепер, діти, спробуйте рухами передати контрастний характер музики, її настрій.

Діти беруть білі, сріблясті стрічки і під музику імпровізують, створюють власні танцювальні композиції.

Керівник гуртка зображувальної діяльності. Діти, ви чудово впорались з танцем. А тепер, я вам пропоную намалювати власну унікальну сніжинку - ту, яку ви придумаете.

Діти проходять до столів і починають малювати. Під час роботи звучить музика. Наприкінці усі розглядають свої роботи і роботи своїх друзів.

Музичний керівник. Поки підсихають ваші сніжинки, давайте пограємо у гру, яка називається «Сніжинки лежать».

Музично-дидактична гра.

Музичний керівник роздає дітям паперові сніжинки блакитного і білого кольорів. Пояснює, що сніжинкам блакитного кольору відповідає металофон, сніжинкам білого – музичний трикутник. Діти із сніжинками у руках вільно кружляють по залу.

На наступні слова музичний керівник грає на металофоні чи трикутнику. Діти зі сніжинками відповідного кольору мають підбігти до музичного керівника, гра повторюється декілька разів, необхідно змінювати кольорові сніжинки між групами.

4.Оціночно контрольна діяльність.

Керівник гуртка зображувальної діяльності. Діти, ваші малюнки вже підсохли, ми їх вкладаємо у конверт і надішлемо до Африки.

Діти збирають роботи у конверт.

Діти, для чого чи для кого ми з вами малювали зимові пейзажі?

Що нового ви дізнались про цю чудову пору року?

Комплексне заняття «Чарівна осінь»

Освітня лінія Базового компоненту. Дитина у світі культури.

Вік дітей. 6 р.ж

Мета. Вчити дітей розпізнавати відтінки настрою, зміну характеру музики в творах, які мають близькі назви. Передавати настрій, характер музики в співах, рухах, імпровізуванні. Продовжувати знайомство з пейзажним живописом. Викликати емоційний відгук на художні образи зимового пейзажу, асоціації з власним досвідом сприйняття зимової природи. Збагачувати словник дітей.

Розвивати вміння передавати свої почуття від зими, творчі здібності, використовувати різноманітні засоби виразності; давати естетичні оцінки, висловлювати власні судження, вміти співвідносити зразки живопису до власних почуттів, живопису та музики.

Виховувати в дітях почуття прекрасного, любов до природи, до рідного краю через світ мистецтва: зображувальну діяльність, мистецтво, поезію.

Матеріали та обладнання.

Спеціалісти. Музичний керівник, керівник гуртка зображувальної діяльності, керівник гуртка дитячої ритміки і хореографії.

Хід заняття.

Під пісню «Літо проводжала» входять діти.

1. Комуникативна діяльність.

Музичний керівник. Добрий день, діти, я запрошую вас на незвичайне заняття присвячене дивній порі року – Осені.

Вихователь. Осінь ми дуже любимо, особливо ту її пору, яку називають «Золоту осінню». Ми гуляємо у парку, милуємось різнокольоровим вбранням дерев. Давайте про це розповімо.

Вірш.

Вихователь. Осінь в місто невидимкою

Потихенечку зайшла

І чарівну палітру

Нам з тобою принесла.

Лунає пісня «Різнокольорова осінь». На екрані відео (осінні пейзажі).

Музичний керівник. Діти, які почуття у вас викликає ця пісня? Осінь, вона яка?

Вихователь. Осіння пора надихнула не одного композитора на створення музичних творів.

Музичний керівник. Давайте пригадаємо, з якими творами ми з вами уже знайомі. Хто пригадав?

– «Осінь» – муз. А.Вівальді.

– «Осіння пісня» – муз. П.І.Чайковський

Діти порівнюють два музичних твори.

Вихователь. Композитори музикою передають характер творів (звернути увагу дітей на екран картини, як художники фарбами зображають чудову пору року – Осінь).

2. Пізнавальна діяльність.

Діти, як ви вважаєте, якій картині відповідає музика А.Вівальді? А музика П.І.Чайковського?

На екрані картини:

– «Золота осінь» Остроухова

– «Жовтень» Левітана

– «Горобина» Гриборя

3. Перетворювальна діяльність.

Музичний керівник: Осінь дарує листя клена і осини,

І берези, і горобини.

Листя дуба відшукали
І в букети їх зібрали. (Роздати дітям листячко).
Вихователь. Від пориву листя піднявся листопад.
Дивіться, які листочки кружляють, летять.
Музичний керівник. Давайте про це заспіваємо.
Підспівка «Листячко летить».
Гра «Знайди своє дерево».
Вихователь. Кружляє в вальсі вітер листя
Водить з ними хоровод.
А як тільки вітер стихне
Листя дерево знайде.
Вихователь. Осіннє листя втомилось кружляти в поривах сильного вітру,
Воно схотіло відпочити і спустилось до землі.
Музичний керівник. Давайте ми відпочинемо і заспіваємо пісню про осінь.
Пісня «Осінь жовтокоса».
Вірш про лісову пожежу.
Дівчата виконують нам імпровізацію з тканиною.
Пісня «Різнокольорова осінь».
Після імпровізації заходить Художниця Осінь.
Осінь. Добрий день, діти. Я художниця Осінь. Рада зустрічі з вами. Ви про мене сьогодні багато дізнались. Хочу щоб довго мене пригадували.
Аплікація «Осіння птаха».
Вихователь обговорює з дітьми роботу, проводить аналіз.
4.Контрольно-оціночна діяльність.
Діти, скажіть будь ласка, яка вона – Осінь?
Що таке, на вашу думку, «Золота осінь»?
Якими засобами ми можемо передати настрої Осіні? (музика, малювання, танець і т.д.)
Що вам сподобалось на сьогоднішньому занятті?
Ось і кінець нашого заняття. Дякуємо вам за вашу увагу.

Комплексне заняття «Зустріч весни»

Освітня лінія Базового компоненту. Дитина у світі культури.

Вік дітей. 6 р.ж.

Мета. Вчити дітей розпізнавати відтінки настрою, зміну характеру музики в творах, які мають близькі назви. Передавати настрій, характер музики в співах, рухах, імпровізуванні. Продовжувати знайомство з пейзажним живописом. Викликати емоційний відгук на художні образи зимового пейзажу, асоціації з власним досвідом сприйняття зимової природи. Збагачувати словник дітей. Розвивати вміння передавати свої почуття від зими, творчі здібності, використовувати різноманітні засоби виразності; давати естетичні оцінки, висловлювати власні судження, вміти співвідносити зразки живопису до власних почуттів, живопису та музики.

Виховувати в дітях почуття прекрасного, любов до природи, до рідного краю через світ мистецтва: зображувальну діяльність, мистецтво, поезію.

Матеріали і обладнання.

Спеціалісти.

Хід заняття.

В залі сидять діти. Лунає музика. Заходить ведуча.

1. Комунікативна діяльність.

Ведуча.

Із далеких країв, де хвиля морська

Мереживом сиплеться піна

До нас на крилах вітрів прилітає Весна

І несе за собою зміни.

Прикрашає весна і сади, і поля

Покриває квітками долини.

Оживає прогріта сонцем земля,

П'є духмяні краплини полині.

Лунає музика. Діти виконують пісню про весну (за вибором вихователя).

Давайте разом пригадаємо,

За якими прикметами

Весну впізнаєм.

Діти (почерзі)

Буде більше світла!

Задзвенять струмки!

Будуть тепліші дні!

Розквітне пролісок!

2. Пізнавальна діяльність.

Ведуча: Іноді я бачу, як діти, гуляючи у садочку, зривають квіти, а потім кидають зав'язлі букети до землі.

Стихотворення «Букет фіалок»

Сквозь иглы темной хвои

Веселый лился свет.

Я шла лесной тропой

И вдруг нашла букет.

Букет лесных фиалок

Лежал на старом пне,

И стало мне их жалко,
И грустно стало мне.

Цветы уже увяли,
Поникли лепестки.
Зачем же их сорвали.
Сломали стебельки?
Діти (хором)
Ми не будемо зривати квіти!
Це краплини красоти!
Хай вони ростуть і квітнуть,
Радість нам несуть вони.

Ведуча. Красу і радість несе нам Весна. З давніх часів люди зустрічали її прихід
веселими танцями, піснями, а дівчата водили хороводи.

Лунає музика. Діти водять хоровод «Подольночку».
Щось весна затримується. Час вже їй прийти. Давайте покличемо її!
Діти.

Ой, Весна-красна!
Ти румяна, ти ясна!
Приходь до нас з добром,
Обійми нас теплом,
Ми на тебе давно чекаєм!
Ведуча.
Приходить в наш рідний край
Весна – чарівна фея.
Іде по садам і алеям
З гілкою золотою.
До чого вона доторкнеться –
Той оживе, прокинеться.
Весна
Люблю, коли цвітуть сади,
І зеленіють трави,
Ковзають стрекози біля води,
Гудять листвою дубрави.

Коли все дихає й живе,
Немає сніжних бурь,
Коли високий небосхил
На землю ллє глазур.

Тоді я доторкнуся злегка
К бутону сплячої квітки,
За покликом руки
Квітка розкриє лепестки!
Ведуча
Весна-красна! Ми на тебе так чекали! Діти вірші вивчили, хочуть тебе порадувати.
3. Перетворювальна діяльність.
Діти читають вірші.
Веснянка

Весна прийшла!
Тепло знайшла!
Кричать дівчатка й хлопчики.

Цвірінь-цвірінь!
Журбу покинь!
Клопочуться горобчики.

Приліз дідок,
Зліз на горбок,
У хаті будь не хочеться.

Тепляк дмухнув,
Крилом махнув,
По бороді лоскочеться.

Все ожило,
Все розцвіло,
І рій дітей привітненьких

На той горбок
Несе вінок
З фіалочок блакитненьких.

Шпаки
Прилітають шпаки –
Молодої весни гонці.
Черв'яків вони клюють
І співають, і урчать.

Весняні дарунки
Весна дарує кожному,
що треба і що хочеться.
Полям — сніги поталі,
лісам — траву і листя,
птахам, які вертають,
дарує рідні гнізда.

По жмені ластовиння
весна дарує дітям,
а мамам — ранки сині
та перші ніжні квіти.

Річкам дарує воду,
зерникам — теплу землю,
а сіячам — роботу,
почесну і веселу.

Вербові сережки

Біля яру, біля стежки
одягла верба сережки.
Головою хилитала,
потихесеньку питала:
– Де ота біленька хатка,
що гарнесенькі дівчатка?
Хай би вибігли до стежки,
подарую їм сережки.

Весняні квіти.
Весна-чарівниця, неначе цариця,
наказ свій послала, щоб краса встала,
і проліски, і травка, й зелена муравка,
і кульбаба рясна, і фіалочка ясна –
всі квіти весняні, веселі, кохані,
з-під листя виходять, голівки підводять
од сну зимового до сонця ясного!

Весняні квіти
Хмара дощиком скотилась,
Землю стала напувать,
І малятам захотілось
В полі квітів назбирать.

Сміючись, веселі діти
Свій таночок завели,
Запашні яскраві квіти
У віночки заплели.

Ой ти, веснонько чудова,
Бавить сонце небокрай.
Пісню слухає діброва
І чарує зелен-гай.

Чарівна пора
Чуєш? Жебоняць струмки!
Чуєш? Цвірінчать пташки!
Глянь! Бруньки он на гіллі..
В синім небі — журавлі...

Перші проліски цвітуть,
Перші джмеликі гудуть
Це прекрасна й чарівна
В гості йде до нас весна!

Скоро прилетять в гаї
Голосисті солов'ї,
Будуть радо щебетать,
Будуть весноньку вітать.

Все навколо зеленіє
Все навколо зеленіє,
Річка ллється і шумить.
Тихо, тихо вітер віє
І з травою гомонить.
Як тут всидіти у хаті,
Коли все живе, цвіте,
Скрізь дзвенять пташки крилаті,
Сяє сонце золоте...

«Швидше, мамо, черевички!

Глянь, як весело в саду!

Ти не бійся — до кринички Я і сам не підійду».

4. Оціночно- контрольна діяльність.

Весна. Дякую вам, діти. Я дуже рада, що ви мене любите і чекаєте.

Я також чекала зустрічі з вами. Відпочила я у вас, послухала вірші, а тепер мені вже час. У мене роботи багато.

Допомагають мені промінці:

Дружньо гонять по дорогам

Гомонливі струмочки.

Топлять сніг, ломають льдинки,

Зігрівають все навкруг.

Із-під хвої і травинок

Виповз перший сонний жук.

На проталині квіточки

Золотаві розцвіли,

Налились, набухли почки,

Із гнізда летять джмелі.

У мене турбот багато,

Але справи йдуть на лад.

Смарагдовим поле стало,

І сади в квіту стоять!

Тепер ви до мене в гості приходьте – на поля, луга, в ліси, сади.

Весна. Прийдете до мене в гості?

Як ви мене впізнаєте?

Які ви знаєте особливі прикмети Весни?

Дякую, до побачення!

Комплексне заняття «Чарівна казка зими»

Освітня лінія Базового компоненту «Дитина у світі культури»

Вік дітей. 6 р.ж.

Мета. Вчити дітей розпізнавати відтінки настрою, зміну характеру музики в творах, які мають близькі назви. Передавати настрій, характер музики в співах, рухах, імпровізуванні. Продовжувати знайомство з пейзажним живописом. Викликати емоційний відгук на художні образи зимового пейзажу, асоціації з власним досвідом сприйняття зимової природи. Збагачувати словник дітей.

Розвивати вміння передавати свої почуття від зими, творчі здібності, використовувати різноманітні засоби виразності; давати естетичні оцінки, висловлювати власні судження, вміти співвідносити зразки живопису до власних почуттів, живопису та музики.

Виховувати в дітях почуття прекрасного, любов до природи, до рідного краю через світ мистецтва: зображувальну діяльність, мистецтво, поезію.

Матеріали та обладнання. Портрети: П.Чайковського, А. Вівальді; витинанки з блакитного паперу, паперові сніжинки, мішечки з крохмалем, дитячі музичні інструменти, клаптики целофану для імітації скрипу снігу; відеоролики: А.Вівальді «Зима», П.Чайковський «У капелька», уривок мультфільму Г.Х.Андерсена, «Лускунчик»; клей олівець. Музичний супровід. П.Чайковський, «Грудень», «Січень» з циклу «Пори року»; А.Вівальді, «Зима»; В.Лисенко, «Сніжок»; народна співаночка «Сніг кружляє»; музична гра імпровізація «Сніжинки літайте, літайте, літайте»;

В проведенні заняття приймають участь: музичні керівники: Усатенко Л.М., Степаненко Л.Г., керівник гуртка, Гайдаш А.В., вихователі і діти груп 6 року життя.

Хід заняття.

(Діти заходять до зали під аудіо запис п'єси «Грудень» П. Чайковського з циклу «Пори року». (сідають)

Комунікативна діяльність:

Музичний керівник: Доброго ранку, діти. Я дуже рада зустрічі з вами в нашій залі. Сьогодні нас з вами чекає незвичайне заняття. А зараз відгадайте мою загадку, тож слухайте уважно:

Біла, гарна, чарівна,
Мов снігуронька вона,
Землю сріблом засипає, все навколо-наче рай!
Нумо! Хто це? Відгадай!(Зима)

Музичний керівник: Діти, а чи ви любите зиму? А за що ви її любите? Ви так радісно про це розповідаєте, що я переконалась в тому, як вам подобається ця пора року. Діти, скажіть мені, будь ласка, які зимові місяці ви знаєте?

(Діти дивляться на екран де йдуть зимові замальовки).

Пізнавальна діяльність:

Вихователь: Діти, а які прислів'я про зиму ви знаєте? Я почну, а ви продовжуйте:

«Бережи ніс у великий...(мороз)»
«Січню морози, лютому...(завірюхи)»
«Січень-року початок, а зимі... (середина)»

Музичний керівник: Діти, а яку зиму ви бачите на екрані? Так, зима буває не тільки холодною, а і веселою, радісною, тому, що взимку бувають зимові свята, забави, подарунки.

Музичний керівник: Сьогодні ми відтворимо образи зими і фантазуватимемо про неї. Скажіть, а чи можемо ми намалювати зиму? А чим? А музикою можна намалювати зиму? Зараз ми з вами поплинемо у чарівний світ зимової музики і звуків, закликаємо зимоньку до нас.

Діти виконують співаночку «Сніг кружляє»

Мухи білі прилітають

На голівоньки сідають,
замітають всі доріжки
і дарують дітям сніжки.

Вихователь: А тепер, дітки, відгадайте зимову загадку:

Рано-вранці у тиші, хто малює на вікні? (мороз)

Без рук, без ніг, а малювати вміє. (мороз)

Ось і виріс білий ліс, пішки до нього не ввійти, на коні не в'їхати. (зимові візерунки).

Вірш «Зимові візерунки»

Всі річки тепер в обнови

Біле скло над бережком

Зима гуляє по діброві

Застеляє світ сніжком.

Музичний керівник: Ми слухали різні твори і фортепіанні й такі, що звучать у виконанні симфонічного оркестру. Послухаємо цю чарівну музику ще раз.

Діти слухають музику переглядаючи відео «Зима» на музику Вівальді, «Зима».

Музичний керівник: Хто пригадав назву твору? Хто його автор? Голоси яких інструментів ви почули? Діти, ми бачимо, як летить сніг, природа загорнулася у заметіль та хуртовину, немов у хустину і заснула, а тому так ніжно, задумливо співають скрипки.

Ми вже з вами знайомі з творчістю П. Чайковського. У його родині часто влаштовували музичні вечори, грали на музичних інструментах, співали. Особливо затишними такі домашні концерти були взимку, коли за вікном лютували морози, а в оселі потріскував камін і лунали ніжні звуки фортепіано.

(Перегляд відео «Камін». Слухання п'єси П. Чайковського, «Січень» з циклу «Пори року»).

Музичний керівник: На якому музичному інструменті виконується твір? Яка музика за характером? Так, музика спочатку спокійна, схожа на тихий голос, але потім звучить схвильовано, а потім заспокоюється так само, як у теплі повільно розтає сніг.

Про яку зиму нам розповіли П.Чайковський і А.Вівальді? Чи однакова в них зима? Що ми з вами вже почули в цій чудовій музиці?

Діти, а чи хочете ви почути, як рипить сніжок під ногами, коли на вулиці мороз?

(Діти скриплять мішечками з крохмалем).

М.Підгірянкя «Сипле сніг»

Сипле, сипле, сипле сніг,

Мов метелики сріблясті

Та сніжинки –білі, чисті,

Тихо стеляться до ніг

Сипле, сипле, сипле сніг

Музичний керівник: Діти, я запрошую Вас, заспівати пісню «Сніжок» В.Лисенко, і акомпонувати собі на саморобних музичних інструментах.

Пісня «Сніжок» В. Лисенко

Музичний керівник: діти, як багато снігу випало, давайте з Вами пограємо в чудову гру «Сніжинки кружляйте».

Рухлива гра на килимку «Сніжинки кружляйте».

Керівник ІЗО: А зараз ми з вами переглянемо, як про зиму розповідають картини художників.

Перегляд фрагменту мультфільму «Лускунчик»

«Зимові візерунки»

Керівник ІЗО: Поки ми грали, співали, мороз розмалював вікна нашої зали дивовижними візерунками. Спробуємо і ми з вами створити свої візерунки.

Аплікація «Зимові візерунки».

Музичний керівник: Ми з вами пригадали, почули і зіграли незвичайну музику – музику зими з її звуками й інструментами. Ця наша зустріч з музикою не остання й попереду нас чекає ще багато незвичайних відкриттів.

Тематичне заняття «Чарівні мелодії зими»

Освітня лінія Базового компоненту. Дитина у світі культури.

Вік дітей. 6 р.ж

Мета. Розвивати увагу, пам'ять, музичний слух дітей, уміння ритмічно рухатися під музику.

Виховувати естетичний смак, інтерес до музики та довкілля.

Ознайомлювати з особливостями ритму в музиці, вчити розрізняти довгі й короткі звуки, самостійно створювати ритмічні малюнки, бажання імпровізувати. Удосконалювати вміння сприймати світ цілісно, гармонійно. Узагальнювати знання дітей про музичні твори зимової тематики різних композиторів.

Матеріали та обладнання. портрети П. Чайковського, А.Вівальді; «Озеро» з целофанової скатертини блакитного кольору, прикрашене великими і маленькими сніжинками; декоративна ялинка; паперові сніжинки; мішечки з крохмалем; ілюстрації з зимовими пейзажами або презентація та комп'ютер з проектором; дитячі музичні інструменти.

Хід заняття.

Діти заходять до прикрашеної в зимовому стилі зали під аудіозапис п'єси «Грудень» П. Чайковського, з циклу «Пори року»? роззираються навколо.

1. Комунікативна діяльність.

Музичний керівник. Доброго зимового ранку! Я дуже рада зустрічі з вами в нашій залі. Придивімося уважніше: що тут змінилося? (Відповіді дітей).

Сьогодні зима відкриє нам свою чарівну музику.

2. Пізнавальна діяльність.

Згадайте, що можна почути, взимку. (Завивання вітру, передзвін бурульок, порипування снігу під ногами й полозами санчат, звуки лиж та ковзанів, «розмови» синичок та стукання дятла). Так, звуки зими бувають різними, і сьогодні ми дослухатимемося до них

Щоб ви відчули зимовий настрій, чарівна паличка перетворить вас на дзвінкі блискучі сніжинки. (Торкається дітей "чарівною паличкою"). Сніжинки, немов звуки музики, рухаються то вгору, то вниз, а то й завмирають на місці, а потім знову, літають і кружляють. Чуєте – лунає чарівна музика? Летімо!

Вправа-імпровізація «Танок сніжинок»

Під аудіозапис ноктюрна №20 «Перший сніг» Ф. Шопена діти граційно передають рух сніжинок – кружляють, присідають, плавно піднімають руки вгору-вниз тощо, відтворюючи в пластиці звучання музики.

Музичний керівник. Натанцювалися сніжинки та й присіли перепочити біля лісового озера. (Діти присідають на килимок біля «озера»). Що з ним сталося? (Відповіді дітей).

Всі річки тепер в обнові,

Біле скло над бережком.

Зимонька йде по діброві,

Застеляє світ сніжком.

(За Т. Масенком)

Як гарно передають слова зимову красу! Не менш захопливо змальовує зиму й музика.

Слухання й обговорення концерту А. Вівальді «Зима».

Музичний керівник. На заняттях ми слухали різні твори: і фортепіанні, й такі, що звучать у виконанні великого симфонічного оркестру. Послухаймо цю чарівну музику ще раз. (Діти, слухаючи музику, переглядають ілюстрації з зимовими пейзажами). Хто з вас пригадав назву твору? Хто його автор? Голоси яких музичних інструментів ви почули? (Скрипки з оркестром). Як гадаєте, до якої з картин найбільше підходить ця музика? Який у неї настрій? (Похмурий, суворий, схвильований, тривожний, неспокійний).

Так, справді. На початку п'єси ви чули рівномірні уривчасті акорди – неначе різкі та короткі пориви вітру. Ми ніби бачимо, як летить в обличчя і колючий сніг. Природа загорнулась у заметілі та в хуртовини, немов у хустину, і застигла. На цьому тлі ніжно, задушевно співають скрипки.

Слухання й обговорення п'єси П. Чайковського «Січень»

Музичний керівник. Ми вже з вами знайомі з творчістю Петра Ілліча Чайковського. Пригадаймо, ким він був. (Відповіді дітей). У його родині часто влаштовували музичні вечори: грали на різних інструментах, співали. Особливо затишними такі домашні концерти були взимку, коли за вікном лютували морози, а в оселі потріскував камін і линули ніжні звуки фортепіано. (Демонструє слайд «Вогник у каміні»). Послухаймо п'єсу Петра Чайковського «Січень» з циклу «Пори року».

Діти слухають п'єсу.

Музичний керівник. На якому інструменті виконується твір? (На фортепіано). Яка ця музика за характером? (Мрійлива, ніжна, лагідна). Музика спочатку спокійна і схожа на ніжний тихий голос, але потім фортепіано починає звучати схвильовано, гучно. Що порушило спокій? Може, це сильний вітер прочинив двері й сипонув снігу до хати? Музика поступово заспокоюється так само, як у теплі повільно розтає сніг.

Поміркуймо разом, про яку зиму нам розповіли композитори Антоніо Вівальді та Петро Чайковський, і що ми почули в цих чудових музичних творах. Чи однаковою постає в них зима? (Відповіді дітей). Ось як по-різному почули і зобразили зиму ці композитори. А тепер послухаймо звуки природи взимку.

Вправа-імітація «Звуки.заметілі».

Звучить аудіозапис звуків заметілі.

Музичний керівник пропонує зобразити завірюху. Діти промовляють «у-у-у», зображуючи завивання зимового вітру, а руками «малюють» у повітрі заметіль.

Музичний керівник. Заплющимо очі й послухаймо, як рипить сніг на морозі під ніжками отримують мішечки з крохмалем, кладуть їх на підлогу й наступають на них, потім беруть у руки).

Ритмо-мовленнєва вправа «Сніг».

Сипле, сипле, сипле сніг

Мов метелики сріблясті,

Ті сніжинки – білі, чисті

Тихо стеляться до ніг

Сипле, сипле, сипле сніг!

(М. Підгірянкa)

Діти з заплющеними очима ритмічно, швидко зминають мішечки з крохмалем. Під кінець розплющують очі.

Музичний керівник. Ми послухали зиму, а тепер пригадаймо пісню про неї. Заспіваємо й акомпануватимемо собі.

Діти виконують пісню «Сніжна казка» (сл. Н.Гуркіної, муз. І.Бринської), акомпануючи мішечками з крохмалем.

Музичний керівник. Подивіться, від цих чарівних звуків наша зала стала схожа на казковий зимовий палац, у якому танцює заметіль. Вона запрошує й нас закружляти у зимовому танці. Діти виконують танець “Біла метелиця” у супроводі пісні (сл. і муз. В.Казаченка).

Музичні імпровізації.

Музичний керівник. Які музичні інструменти допоможуть нам відтворити зимові крижані передзвони?

Звучить аудіозапис ноктюрна №20 («Перший сніг») Ф. Шопена, діти імпровізують, акомпануючи музиці, використовуючи кришталеві та скляні фужери, трикутники, дзвіночки, музичні тарілочки.

Музичний керівник. Поки ми грали, мороз розмалював вікна нашої зали дивовижними візерунками. У музиці теж є візерунки, їх створює ритм – чергування довгих і коротких звуків. Погляньте, сніжинки, що лежать на поверхні замерзлого озера, теж створюють візерунок. Спробуймо за ними відтворити ритм зимової пісеньки. Великі сніжинки нехай позначають довгі звуки, а маленькі – короткі.

Діти слухають українську народну пісню «Морозець» у виконанні музичного керівника, а потім підспівують:

Ой надворі метелиця,
Крутить, вертить хурделиця.
А в садочку чепурненькі
Зійшлись діточки маленькі.

Діти поплескують у долоні довгі та короткі звуки (два довгі – два короткі).

Музичний керівник. Пропоную вам спробувати самим створити ритмічний малюнок зими – викласти на озері маленькі й великі сніжинки. Щоб візерунок був гармонійним, треба чергувати сніжинки у певному порядку – це і буде ритмічний малюнок.

Гра «Заморозь озеро»

Діти прикрашають «озерце» паперовими сніжинками у певній послідовності, наприклад – дві великі, дві малі і т. д.

4.Оціночно контрольна діяльність.

Музичний керівник. Ми з вами пригадали, почули і зіграли незвичайну музику – музику зими з її найрізноманітнішими звуками й інструментами. Ця наша зустріч з музикою, звісно, не остання, і попереду нас чекає ще багато незвичайних відкриттів білою гуашшю сніг.